

Norðurlandaráðið á fyrsta sinni:

Letur heiðursløn fyri umhvørvisvernd

Ein fyrítøka, felagsskapur, fjølmiðil ella einstaklingur fer í november at fáa 350.000 krónur frá Norðurlandráðnum fyri at hava víst umhvørvinum og náttúruni serligan ans. Føroyingar kunnu skjóta upp, hvør skal hava heiðurslønina

Onkur verður fegin í november í ár, tá Norðurlandaráðið fer at lata eini fyrítøku, felagsskapi, fjølmiðli ella einstaklingi nýggju náttúru- og umhvørvisheiðurslønina hjá ráðnum.

Heiðurslønin er 350.000 krónur, og tveir føroyingar sita í nevndini, sum skal gera av, hvør skal hava hana. Teir eru Jóannes Dalsgaard, landsskjalavörður, og Arne Nørrevang, professari í lívfrøði.

Landstýrið hevur innstillað teir báðar at sita í dómsnevndini, sum er mannað við umboðum úr Danmark, Noregi, Svøríki, Finnlandi, Íslandi, Grønlandi og Alandi.

Orsøkin til, at Norðurlandaráðið nú skal lata umhvørvisheiðursløn, er, at 1995 er norðurlendskt umhvørvisár.

Norðurlandaráðið sigur, at heiðurslønin hevur til endamáls at gera fólk meira tilvitandi um arbeiðið fyri umhvørvinum og náttúruni í Norðurlondum, og tann ella tey, sum fáa heiðurslønina, skulu hava víst serstakliga góðan vilja at varðveita eitt gott umhvøvi og reina náttúru.

Bara norðurlendskt

Føroyingar kunnu skjóta upp, hvør skal hava tær 350.000 krónurnar. Tað kann bæði vera ein fyrítøka ella virki, sum hevur víst umhvørvinum serligan ans, men tað kann eisini vera ein persónur, sum hevur verið serstakliga íðin í náttúru- og umhvørvisarbeiði.

Jóannes Dalsgaard, sum er valdur í dómsnevndina, tí hann m.a. hevur verið formaður í lögtingsins umhvørvisnevnd, sigur, at uppskotini skulu umfata tiltøk í Norðurlondum, sum norð-

urlendingar hava staðið fyri.

Spurdur um tað tað ber til at skjóta t.d. Greenpeace upp fyri at hava steðgað ætlanini hjá Shell um at søkkja Brent Spar, sigur

føroyski dómsnevndarlimurin, at tað kann vera bæði og. Tað ber til at skjóta eina deild hjá Greenpeace í Norðurlondum upp, men ikki altjóða felagsskapin

sum heild, og einstaklingar kunnu annars skjótast upp fyri at hava útint serlig avrik.

Jóannes Dalsgaard sigur tó, at dómsnevndin fer at leggja stóran dent á, at tiltakið, sum verður dømt at vinna, hevur ein mennandi langtíðarvirkning fyri náttúruna og umhvørvið.

Tey, ið ætla sær at senda Norðurlandaráðnum upp-

skot, skulu senda tey til Nordisk Råds Danske Sekretariat, Prins Jørgens Gård 2, DK-1240 København K innan 15. august 1995.

Tiltakið, sum fólk skjóta upp, skal vera lýst og grundgivið væl - tó ikki á fleiri enn tveimum A4-ørkum.

uni

Áttatiárini kannast eftir ólavsøku

Nevndin, sum varð sett at kanna umsitingarlugu og politisku viðurskiptini í áttatiárunum, beint áðrenn tingið fór í summarrfrí, fer væntandi til verka eftir ólavsøku.

Tað sigur Atli Hansen, umboðið hjá sambandsflokkinum í nevndini. Hann skal sum umboð fyri størsta flokkin kalla inn til fyrsta fundin.

Atli Hansen sigur, at nú tingið er í summarrfrí, ger nevndin onki, og onki er heldur lagt fast enn, nær akkurat nevndarlímurnir verða kallaðir saman. Men um ein mánað ella hálvan annan verður tað væntandi gjørt.

Atli Hansen sigur, at fyrsti setningurin hjá nevndini verður at finna útav, hvussu kanningsarbeiðið skal skipast.

Í álitinum hjá rættarnevndini verður sagt um nevndina, at hon skal kanna umsitingarlugu og politisku viðurskipti í áttatiárunum við støði í frágreiðingunum hjá landsgrannskoðaranum og lögtingsgrannskoðaranum. Í frágreiðingunum er víst á fleiri ivasom viðurskipti í umsitingini, og tað eru hesi viðurskipti, ið tey fimm tingfólkini í nevndini saman við einum serkønum skulu hyggja nærri at.

Afrat Atla Hansen sita í nevndini Helena Dam á Neystabø fyri sjálvstýrisflokkinn, Sverri Midjord fyri javnaðarflokkin, Jørgen Niclasen fyri fólkaflokkinn og Heini O. Heinesen fyri tjóðveldisflokkinn.

uni

óheppið, at teir ikki hava verið limir í nøkrum forum, meðan samráðingar hava verið um kommunuskuldina og kommunusamanlegging. Grannarnir í Runavík hava verið í kommunubólkinum, sum er mannaður við umboðum fyri tær stóru kommunurnar, og Skála kommuna fór ongantíð burtur úr kommunufelagnum.

Nes og Sjóvar kommunur hava staðið uttanfyri, og nú ynskir Nes kommuna at koma upp í aftur. Sambært reglugerðini fyri kommunufelagið er eingin tífurfreist fyri at koma upp í felagið. Um kommuna ætlar sær úr felagnum gongur eitt hálvt ár frá tí at felagið fær umsøknina og til kommunan kann fara burturúr.

Nes kommuna roknað, at limaskapurin hesar seks

mánaðirnar fer at kosta 15 tusund krónur.

Hóast tað higartil ikki er komið nakað burturúr formliga kommunusamstarvinum, so eru kommunurnar kring Skálafjørðin felag um fleiri tiltøk. Tær hava felags kommunalt sløkkilið, tær eru saman við Gøtu kommunu í felagsskapinum Kongs-havnar havn, og saman við hinum kommununum í Eysturoy eiga tær Ellis- og Røktarheimið í Runavík. Nes kommuna og Runavíkar kommuna eiga í felag heilsu-miðstöðina í Runavík.

-nes

Nes kommuna aftur í kommunufelagið

Á almennum bygðaráðsfundi mánaðvöldið samtykti ein meiriluti í bygðaráðnum í Nes kommunu, at fara upp í aftur Føroya Kommunufelag frá 1. juli at rokna.

Nes kommuna fór burtur úr kommunufelagnum á nýggjárið 1992. Tá fóru Runavíkar kommuna og

Sjóvar kommuna eisini burtur. Kommunurnar vóru misnøgðar við leiklutin, sum tær hildu seg hava sjálvs-sagdan rætt til, men sum tær ikki fingi í myndigini av felagnum. Í staðin fyri kommunufelagið var ætlanin, at ein formlig samstarvsavtala skuldi fáast í lag millum

kommunurnar við Skálafjørðin.

Fleiri felags fundir vórðu hildnir, og uppskot til reglugerð fyri samstarvið varð gjørt. Hon varð ongantíð undirskrivað, og síðani tey nýggju kommunustýrini tóku við á nýggjárið 1992 hevur einki verið gjørt við

formligu viðurskiptini í samstarvinum, og tí vendir Nes kommuna aftur til kommunufelagið.

Uttanfyri alla staðni

Undir viðgerðini av spurninginum um limaskap kom fram, at bygðaráðið í Nes kommunu hevur kent tað